

ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΠΘ

Το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής, σε συνεργασία με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Δ.Π.Θ και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος, έχει εναρμονίσει την Πολιτική Ποιότητας του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ) με την Πολιτική Ποιότητας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας (Π.Δ.Π.) του Τμήματος Νομικής καθορίζεται, προσαρμόζεται στα νέα κάθε φορά δεδομένα, βελτιώνεται και ανατροφοδοτείται διαρκώς με την ενεργό συμμετοχή όλων των μελών του Τμήματος (διδακτικό προσωπικό, φοιτητές/τριες, διοικητικό προσωπικό, μέλη Ε.Τ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Ε.Π.) που έχουν συγκεκριμένους διακριτούς ρόλους και ευθύνες στην Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας του Τμήματος. Η πολιτική ποιότητας έχει συγκεκριμένα ως αντικείμενο την επιδίωξη ειδικών στόχων, σχετικών με τη διασφάλιση ποιότητας του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών στους σημαντικότερους τομείς της Νομικής Επιστήμης, αποσκοπώντας παράλληλα στη διασφάλιση τόσο της ακαδημαϊκής φυσιογνωμίας όσο και του ερευνητικού προσανατολισμού του προγράμματος σπουδών. Η συγκεκριμένη διαδικασία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τους ακόλουθους στόχους:

α) την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης του προγράμματος σπουδών.

Το Πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νομικής είναι διαμορφωμένο έτσι ώστε να καλύπτει όλα τα γνωστικά πεδία της Νομικής Επιστήμης και να προετοιμάζει τους φοιτητές, ώστε ως πτυχιούχοι να έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για να ανταποκριθούν στις πολύπλοκες ανάγκες του διαμορφωθέντος Νομικού Πολιτικού και Κοινωνικού Συστήματος όχι μόνο σε Εθνικό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Έχει διαμορφωθεί με τρόπον ώστε να είναι εφάμιλλο των προγραμμάτων σπουδών των αντίστοιχων Τμημάτων και Σχολών Ελληνικών και αλλοδαπών Α.Ε.Ι.

β) την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου.

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσα από τη διδακτική διαδικασία, η οποία συνίσταται κατά κύριο λόγο σε παραδόσεις των μελών Δ.Ε.Π και φροντιστηριακές ασκήσεις μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η σύνδεση της θεωρίας, όπως διαμορφώνεται με βάση τις υποστηριζόμενες θέσεις και απόψεις, σε συνάρτηση με τη δικανική διαμόρφωση της ερμηνείας των κανόνων δικαίου, ώστε ο φοιτητής να εξοικειώνεται με την αναλυτική σκέψη και τη σύνθεση, ώστε να αποκτά την ικανότητα ερμηνείας των κανόνων δικαίου. Η διδασκαλία διεξάγεται τόσο από τα μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής, όσο και από μέλη Ε.Δ.Π. και υποψήφιους διδάκτορες, οι οποίοι επικουρούν μέλη Δ.Ε.Π. Οι φοιτητές οφείλουν να επιδίδονται σε τακτική παρακολούθηση και σωστή προετοιμασία για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, βελτίωση των επιδόσεών τους στα μαθήματα, αντικειμενική αξιολόγηση των διδασκόντων και ενεργή συμμετοχή στις

διαδικασίες που συμβάλλουν στη βελτίωση των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων. Στην βελτίωση των ακαδημαϊκών επιδόσεων των φοιτητών του τμήματος, συμβάλλει σημαντικά η υποστήριξη της διδακτικής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης e-class (<http://eclass.duth.gr/eclass/>). Ο ρόλος του διδακτικού προσωπικού (Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π.) συνίσταται στην ανάληψη ευθύνης για την παραγωγή και μεταφορά της γνώσης, σύμφωνα με τις διεθνείς εξελίξεις της επιστήμης στο γνωστικό τους αντικείμενο, την παροχή ποιοτικού και αποτελεσματικού διδακτικού έργου, την παραγωγή ποιοτικού και ποσοτικά επαρκούς ερευνητικού έργου, τη σύνδεση της διδασκαλίας τους με την έρευνα.

γ) *Τη διαρκή επιμόρφωση των φοιτητών μέσω της διοργάνωσης συνεδρίων και διημερίδων (π.χ. -Διημερίδα 21 και 22 Μαΐου 2013 με θέμα «Οι νέες ρυθμίσεις του Ν. 4139/2013 «Νόμος περί Εξαρτησιογόνων ουσιών», Διημερίδα 4 και 5 Δεκεμβρίου 2015 με θέμα «Σύγχρονα Προβλήματα του Ποινικού Δικαίου»,-Διημερίδα 4 και 5 Μαΐου 2018 με θέμα «Σύγχρονα Προβλήματα του Ποινικού Δικαίου» με πρωτοβουλία του Εργαστηρίου Εγκληματολογικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ σε συνεργασία με την Elsa Komotini, επιστημονική Ημερίδα στη Μνήμη Κρατερού Ιωάννου, Νομική Σχολή, 22 Μαρτίου 2018, ημερίδες όπου συμμετέχουν και οι ίδιοι οι φοιτητές ως εισηγητές, όπως π.χ. Ημερίδα του Τομέα Διεθνών Σπουδών για τη συνθήκη της Λωζάνης, Διημερίδα της Διπλωματικής Ακαδημίας του ΥΠΕΞ με θέμα «90 Χρόνια από τη Συνθήκη της Λωζάνης»*

Επιπλέον, ιδιαίτερα σημαντικά για την επιστημονική παρουσία του Τμήματος είναι τα σεμινάρια επιμόρφωσης των εν ενεργείᾳ δικαστικών λειτουργών που συνδιοργανώνονται κάθε έτος σε τακτά διαστήματα από την Εθνική Σχολή Δικαστικών λειτουργών και το Τμήμα και διεξάγονται στις εγκαταστάσεις του Τμήματος, τα οποία τη δυνατότητα να παρακολουθούν και οι φοιτητές. Επίσης διεξάγονται και άλλες επιμορφωτικές δραστηριότητες, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των εργαστηρίων του Τμήματος ή διοργανωνόμενα από το Τμήμα Σχολή, όπως π.χ. η επιμόρφωση στα ακόλουθα θέματα:

- Σύστημα Έννομης Προστασίας της Ένωσης και αποτελεσματική δικαστική προστασία των ιδιωτών, Σεμινάριο 50 ωρών για Δικηγόρους και Δικαστές Εφετείου Κομοτηνής, Φεβρουάριος – Μάρτιος 2018
- Όμιλος Συζητήσεων Διεθνούς Δικαίου στο πλαίσιο του Εργαστηρίου Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων «Κρατερός Ιωάννου» κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019: Σεμινάρια σε επίκαιρα θέματα Διεθνούς Δικαίου με συμμετοχή προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.

δ) *Τη διαρκή προσαρμογή του διδακτικού προσωπικού και τη βελτίωση των εκπαιδευτικών του ικανοτήτων με σκοπό τη διατήρηση της καταλληλότητας προσόντων του . <παράρτημα δράσεις διδακτικού προσωπικού>*

ε) *Τη διεξαγωγή διαγωνισμών με πρωτοβουλία των Τομέων του Τμήματος (π.χ. Διαγωνισμός Δοκιμίου με θέμα: «Η σχέση της Εγκληματικότητας με τα ΜΜΕ και οι νομικές της προεκτάσεις» που διεξήχθη στις 13 Απριλίου 2016, στο Αμφιθέατρο της Νομικής Σχολής, με πρωτοβουλία του Εργαστηρίου Εγκληματολογικών Επιστημών σε συνεργασία με την Elsa Nomiki με θέμα: «Η σχέση της Εγκληματικότητας με τα ΜΜΕ και οι νομικές της προεκτάσεις.»)*

στ) Την προαγωγή της θεωρητικής και εφαρμοσμένης έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος, μέσω ερευνητικών προγραμμάτων και έργων που εκτελούνται στο Τμήμα (π.χ. εκπόνηση ερευνητικών εργασιών μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών, έργα μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος – μονογραφίες, άρθρα, σύμπραξη σε συλλογικά έργα κλπ). Επιπλέον το Τμήμα Νομικής υπάρχουν συνεστημένα τα ακόλουθα εννέα εργαστήρια (ερευνητικές υποδομές) και ένα ερευνητικό πρόγραμμα:

1. Εργαστήριο Εγκληματολογικών Επιστημών (Laboratory of Forensic Sciences)
2. Εργαστήριο Ερεύνης Θεμάτων Διαιτησίας (Institute for the research of Arbitration)
3. Εργαστήριο μελέτης Βέλτιστων Πρακτικών στη Νομοθεσία (Research Institute for Best Practice in Legislation)
4. Εργαστήριο Συνταγματικού Δικαίου (Research Institute for Constitutional Law)
5. Εργαστήριο Ποινικού και Ποινικού Δικονομικού Δικαίου (Research Institute for Criminal Law and Criminal Procedural Law)
6. Εργαστήριο Κέντρο Ευρωπαϊκών Σπουδών (Research Institute with the brand name Center of European Studies)
7. Εργαστήριο Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων “Κρατερός Ιωάννου” (Krateros Ioannou Research Institute for International Law and International Relations)
8. Εργαστήριο Ελληνικού και Ευρωπαϊκού Δικαίου της Αγοράς και της Προστασίας του Καταναλωτή (Workshop on Greek and EU Competition Law and Consumer Protection Law)
9. Εργαστήριο Συγκριτικού και Ευρωπαϊκού Εργασιακού Δικαίου (Workshop on Comparative Law and EU Labour Law).

η) Τη σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα, κυρίως μέσω της ανάθεσης στους φοιτητές του Τμήματος εκπόνησης εργασιών σχετικών με επίκαιρα ζητήματα του μαθήματος όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο από τον διδάσκοντα καθώς και σε επίπεδο Τομέων, με τη διοργάνωση φοιτητικών συνεδρίων, σε συνεργασία με την Elsa Komotini (π.χ. Στις 5 & 6 Δεκεμβρίου 2018, διοργανώθηκε στην Κομοτηνή, το 1ο Φοιτητικό Συνέδριο με πρωτοβουλία του Εργαστηρίου Εγκληματολογικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ σε συνεργασία με την Elsa Komotini, με θέμα «Το Οργανωμένο Έγκλημα και η αντιμετώπισή του από την Ποινική Δικαιοσύνη». Την επιστημονική εποπτεία των εργασιών είχε ο διευθυντής του Εργαστηρίου Εγκληματολογικών Επιστημών, καθηγητής κ. Χ. Δημόπουλος και την επιμέλεια η Ειδική Επιστήμων κα Βασιλική Θεολόγη. Στην εκδήλωση συμμετείχαν και προήδρευσαν στις επιμέρους θεματικές συνεδρίες οι καθηγητές, κ. κ. Χ. Δημόπουλος, Στ. Παύλου και Χ. Δαλακούρας καθώς και ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών- Δ.Ν. κ. Βασίλης Αλεξανδρής.)

θ) Τη σύνδεση της θεωρίας με την πρακτική εφαρμογή κυρίως μέσα από την προώθηση, συμμετοχή και υποστήριξη συμμετοχής των φοιτητών του Τμήματος σε διάφορες Διεθνείς και Εθνικές Εικονικές Δίκες, με προετοιμασία και επίβλεψη από τους καθηγητές (π.χ. Εικονική Δίκη Διεθνούς Δικαίου (Telders International Law Moot Court Competition), Διεθνές Δικαστήριο Ο.Η.Ε. Χάγη (1ο Βραβείο 2002, 2016, 2018) και η Εκπαιδευτική Εικονική Ποινική Δίκη) (βλ. και κεφάλαιο 10 της παρούσας πρότασης)

ι) Την τακτική και περιοδική ετήσια ανασκόπηση και εσωτερική αξιολόγηση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών καθώς και τη συνεργασία της ΟΜΕΑ του Τμήματος με τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος, με στόχο μια διαδικασία

συνεχούς ανάδρασης μεταξύ επιδιωκόμενων στόχων και επιτευχθέντων αποτελεσμάτων (βλ. κεφ. 7 της πρότασης)

ια) Τη συνεχή αξιοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού εκ μέρους των φοιτητών/τριών μέσω της σύνδεσης της εσωτερικής αξιολόγησης με τη διαδικασία ακαδημαϊκής εξέλιξης.

ιβ) Την ευρεία και στοχευμένη αξιοποίηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και των μέσων υποστήριξης που χρησιμοποιούνται για τη συνεργασία του διδακτικού προσωπικού και του φοιτητικού πληθυσμού στο πλαίσιο των μαθημάτων (ηλεκτρονικό φοιτητολόγιο, open eclass, classweb κλπ.) (βλ. και κεφάλαιο 8 της πρότασης).

ιγ) Την επιδίωξη και επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης

1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Ευθύνη του Τμήματος Νομικής είναι η σφαιρική εκπαίδευση των μελλοντικών νομικών, εξοικειώνοντάς τους με τους πρακτικούς και δεοντικούς προβληματισμούς που ανακύπτουν, και παρέχοντάς τους την απαιτούμενη γνώση και μεθοδολογία. Το γεγονός ότι σήμερα η Νομική Επιστήμη στο πλαίσιο μιας Ενωμένης Ευρώπης καθώς και της παρατηρούμενης Παγκοσμιοποίησης σε όλους τους τομείς των Επιστημών, έχει αναφιβόλως ευρύτερο περιεχόμενο από ό, τι στο παρελθόν, δεν διαφοροποιεί σε τίποτε τον σημερινό από τον ιδρυτικό στόχο του Τμήματος· καθόσον η Νομική Επιστήμη, ως αναπόσπαστο κομμάτι των κοινωνικών επιστημών, δεν περιορίζεται στον στατικό ρόλο ενός συστήματος έρευνας του κρατούντος ή του προϊσχύσαντος θετικού δικαίου, αλλά πάντοτε αναζητεί τους κοινωνικούς όρους που διέπουν την εξέλιξη του δικαίου ως μηχανισμού ρύθμισης των επιστημονικών και κοινωνικών εξελίξεων. Η λειτουργία της συνίσταται στη μετάδοση, μέσα από ένα σύστημα μεθοδικής αναζήτησης, των αξιών που θα αποτελέσουν στοιχείο της ερμηνείας του ισχύοντος νόμου ή θα διαμορφώσουν τη θέσπιση των νέων νομοθετημάτων.

Κρίνοντας έστω και με ανεπίσημα μεν, πλην όμως αδιαμφισβήτητα και αξιόπιστα στοιχεία, την ως τώρα πορεία των αποφοίτων του Τμήματος, όπως λ.χ. τα υψηλά ποσοστά επιτυχίας τους σε διαγωνισμούς για την πρόσληψη σε δημόσιες υπηρεσίες, στον διαγωνισμό για την εισαγωγή στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών κλπ., την επιτυχή συνέχιση των σπουδών πολλών εξ' αυτών στο εξωτερικό, καθώς και την όλη κοινωνική και επαγγελματική τους πορεία σε Ημεδαπή και Αλλοδαπή, αποδεικνύεται ότι οι επιδιωκόμενοι από το Τμήμα στόχοι επιτυγχάνονται σε υψηλό βαθμό.

Από την άλλη πλευρά τα αρνητικά σημεία που εντοπίζονται και αφορούν τη στρατηγική για το ΠΠΣ και είναι τα εξής:

- Η πολύ μικρή συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα, η οποία πρέπει να επισημανθεί ότι γενικά, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι σημαντικά μειωμένη σε σχέση με τις θετικές επιστήμες. Διεξάγεται όμως εκτεταμένη μη χρηματοδοτούμενη έρευνα, διότι η παραγωγή διατριβών, μονογραφιών και δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. είναι ποιοτικά και αριθμητικά υψηλή. Υπό τη διεύθυνση καθηγητών του τμήματος, εκδίδονται δέκα (10) επιστημονικές σειρές που η κάθε μία περιέχει πλειάδα τίτλων.

2. Η μη ύπαρξη λειτουργικών ερευνητικών υποδομών, ιδίως η δυνατότητα εμπλουτισμού της βιβλιοθήκης και η αδυναμία λειτουργίας των υπαρχόντων εργαστηρίων λόγω έλλειψης στελέχωσής τους.
3. Η περιορισμένη συνεργασία του σε θεσμικό επίπεδο με εκπαιδευτικά κέντρα του εξωτερικού, ενώ είναι ευρεία η προσωπική συνεργασία μελών Δ.Ε.Π. με ιδρύματα του εξωτερικού. Πάντως, μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής είναι συνεπιβλέποντες διδακτορικών διατριβών που εκπονούνται σε ευρωπαϊκά Παν/μια .
4. Η περιορισμένη κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, λόγω έλλειψης χρηματοδότησης.
5. Η ελλιπής στελέχωση των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος και της βιβλιοθήκης. Η ελλιπής χρηματοδότηση για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης, ιδίως για την απόκτηση εξειδικευμένων βιβλίων και μονογραφιών, ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση της εξέλιξης της επιστήμης .

Για τους λόγους αυτούς, απαιτείται η κάλυψη τουλάχιστον των κενών που προκύπτουν από τις αποχωρήσεις μελών ΔΕΠ λόγω συνταξιοδοτήσεως και των μεγάλων κενών του διοικητικού προσωπικού του Τμήματος και η χρηματοδότησή του για την άρση όσων εκ των σημειωθέντων μειονεκτημάτων απαιτούν χρηματικές δαπάνες. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται ο περαιτέρω εξοπλισμός της Σχολής με το αναγκαίο υλικό για τη διευκόλυνση και τον εμπλουτισμό της διδακτικής διαδικασίας, η άμεση πρόσληψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού για την αποτελεσματική αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών, η περαιτέρω αξιοποίηση της πληροφορικής και του διαδικτύου τόσο για την ανάπτυξη της διδασκαλίας όσο και για την καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών της Σχολής, η αναδιοργάνωση της λειτουργίας της βιβλιοθήκης και η σύνδεση με Τράπεζες πληροφοριών προς χρήση των φοιτητών, η άμεση ενίσχυση με προσωπικό των διοικητικών υπηρεσιών και άμεση στελέχωση των ερευνητικών εργαστηρίων.

1.3 ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η πολιτική ποιότητας της Νομικής Σχολής είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του Τμήματος, ώστε να μπορούν να ενημερώνονται μαθητές Γ' Λυκείου κατά την φάση επιλογής του Τμήματος, που θα δηλώσουν στο μηχανογραφικό δελτίο, που υποβάλλουν μετά την ολοκλήρωση των Πανελλήνιων Εξετάσεων, καθώς και οι νεοεισερχόμενοι και εν ενεργεία φοιτητές/τριες. Ειδικά οι νεοεισερχόμενοι/ες φοιτητές/τριες ενημερώνονται για την πολιτική ποιότητας του Τμήματος και κατά τις τελετές υποδοχής των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.

Επιπρόσθετα, η Νομική Σχολή επικοινωνεί την πολιτική ποιότητας μέσα από τον οδηγό σπουδών της, τη διοργάνωση επισκέψεων σχολείων στις εγκαταστάσεις της, δημοσιεύσεις στον Τύπο, διαλέξεις, ημερίδες, καθώς και σε εθνικά και διεθνή συνέδρια που διοργανώνονται από το Τμήμα.

Η πολιτική ποιότητας της Νομικής Σχολής επικοινωνείται, επίσης, κατά τις συχνές επαφές του Τμήματος με την τοπική κοινωνία, σε περιπτώσεις από κοινού διοργάνωσης δράσεων με επαγγελματικούς φορείς και στους αποφοίτους του, ώστε οι τελευταίοι να παρακολουθούν την πορεία του Τμήματος.